

Kulturdepartementet

Enheten för demokrati och det civila samhället

Departementssekreterare

Johanna Granfors

08-405 12 51

072-714 66 58

johanna.granfors@regeringskansliet.se

Konsekvensutredning av förslag till förordning som motverkar hot och hat i det offentliga samtalet

Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå

Det civila samhällets organisationer är centrala i ett demokratiskt samhälle. Målet för politiken för det civila samhället är att villkoren för det civila samhället som en central del av demokratin ska förbättras. Det ska bl.a. ske genom att utveckla det civila samhällets möjligheter att göra människor delaktiga, samt stärka det civila samhällets förutsättningar att bidra till samhällsutvecklingen och välfärden, både som röstbärare och opinionsbildare och med en mångfald av verksamheter.

Regeringen är angelägen om att det civila samhället ges förutsättningar att arbeta mot hot och hat i det offentliga samtalet. Inom det civila samhället finns redan idag etablerade verksamheter som motverkar hot och hat, men också nya initiativ. Samtidigt finns ett behov av fler insatser och att fler aktörer är aktiva på området. Med finansiering möjliggörs uppstart och utveckling av nya insatser och verksamheter.

Behovet av att motverka och förebygga hot och hat i det offentliga samtalet beskrivs i regeringens handlingsplan Till det fria ordets försvar Åtgärder mot utsatthet för hot och hat bland journalister, förtroendevalda och konstnärer (dnr Ku2017/01675/D) som beslutades den 13 juli 2017. I handlingsplanen aviseras att regeringen under 2018 stärker möjligheterna att söka stöd för icke-statliga initiativ som bidrar till att förebygga hot och hat mot det demokratiska samtalet, t.ex. i syfte att utveckla guider och riktlinjer, handlingsprogram, utbildningar och genomförande av erfarenhetsutbyten. Syftet med förordningen är att stödja projekt som minskar förekomsten av

hot och hat i det offentliga samtalet och som stärker utsatta opinionsbildare och andra som deltar i det offentliga samtalet.

Alternativa lösningar och effekter av att inte reglera

Att medel till det civila samhället fördelas enligt föreslagen förordning bidrar till öppenhet, transparens och överblick i statens bidragsgivning.

Förordningen tydliggör det övergripande syftet med stödet och till vilka ändamål bidrag får lämnas samt under vilka förutsättningar det får lämnas.

Förordningen garanterar att alla ideella föreningar som uppfyller de krav som ställs har möjlighet att ansöka om medel för projekt.

Mot bakgrund av att regeringen vill ge möjlighet för det civila samhällets organisationer att genomföra insatser på området samt att flera organisationer har efterfrågat finansiering på området, skulle ett alternativ vara att regeringen beviljar organisationer medel direkt via regeringsbeslut. Det skulle innebära en mindre öppen och transparent hantering. Att bidrag fördelas i enlighet med en förordning ligger således i linje med regeringens politik för det civila samhället och dess principer om att bl.a. värna det civila samhällets självständighet och oberoende.

Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) som ska pröva frågor om statsbidrag enligt denna förordning berörs av förslaget. Det civila samhällets organisationer berörs av regleringen då statsbidrag får lämnas till ideella föreningar och stiftelser. Målgrupp för insatserna som förordningen ska fördela medel till är deltagare i det offentliga samtalet som är utsatta för hot, våld och andra kränkningar. Målgrupper som ryms inom definitionen är t.ex. enskilda opinionsbildare, journalister, politiker, konstnärer, bloggare och representanter för det civila samhällets organisationer.

Bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Förslaget till förordningen stöder sig på följande normgivningsbemyndigande: 8 kap. 7 § första stycket regeringsformen.

Kostnader och andra konsekvenser

Förordningen får konsekvenser för MUCF eftersom myndigheten får i uppdrag av regeringen att hantera statsbidraget. MUCF ska omlokaliseras till Växjö. Trots de utmaningar som flytten medför bedöms MUCF vara den

myndighet som är bäst lämpad att pröva frågor om statsbidrag enligt denna förordning. MUCF har den relevanta kunskapen om bidragshantering, om det civila samhället, liksom om frågor som handlar om bl.a. rasism och extremistiska ideologier. MUCF får använda högst 600 000 kr årligen för att täcka myndighetens administrativa kostnader för att fördela bidraget.

De organisationer som vill söka medel får en ökad arbetsbörda och ökade administrativa kostnader. Detta bör dock inte leda till så höga kostnader att de avhålls från att söka bidraget.

Förordningen kan få sociala konsekvenser för insatsernas målgrupper. Bland de målgrupper som saknar stöd från t.ex. arbetsgivare kan behovet av denna typ av insatser förväntas vara stor.

Förordningen förväntas inte ha miljömässiga konsekvenser.

Regleringen överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.

Tidpunkt för ikraftträdande

Anpassningen av myndighetens arbete kan till största del ske efter att förslaget trätt i kraft den 1 mars 2018.